

Den sjællandske Grusbande,
Att.: Rune Hylby

runehylby@gmail.com

Dato
19. juli 2024

Sagsnr.
01.05.08-P25-16-24

KLIMA OG NATUR

Dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til etablering af sandfang på Græse Å ved fersk eng på matr.nr. 4c Hørup By, Slangerup.

Postadresse:
Torvet 2
3600 Frederikssund

Besøgsadresse:
Kongensgade 18
3550 Slangerup

Telefon 47 35 10 00

www.frederikssund.dk

CVR-nr.: 29 18 91 29

Bank 4319-3430270303

Frederikssund Kommune har modtaget ansøgning om dispensation fra § 3 i naturbeskyttelsesloven til etablering af sandfang på matr.nr. 4c Hørup By, Slangerup.

Formålet med sandfanget er at formindske sedimenttransporten og at opnå god økologisk tilstand på projektstrækningen nedstrøms sandfanget, hvor der vil blive etableret gydebanks, skjulesten og "dødt ved" for at skabe forbedrede fysiske forhold og give gode gyde- og opvækstforhold for ørreder.

Der er registreret gydegravninger på strækningen, men yngeloverlevelsen er ikke tilfredsstillende grundet sedimenttransport og mangel på skjul.

Telefontid:

Mandag 09.00 - 14.00
Tirsdag lukket
Onsdag 09.00 - 14.00
Torsdag 09.00 - 14.00
Fredag 09.00 - 12.00

Se øvrige åbningstider
på www.frederikssund.dk

Luftfoto 2023. Rød cirkel viser den omtrentlige placering af ansøgt sandfang. Lys grøn skravering er § 3 beskyttet eng. Rødbrun skravering er § 3 beskyttet mose. Matrikel skel markeret med hvid streg.

Naturtypen fersk eng er beskyttet jævnfør § 3 i naturbeskyttelsesloven. Beskyttelsen betyder at man ikke må foretage ændringer i områdets tilstand uden dispensation fra kommunen. En ændring kan f.eks. være at dræne, opdyrke, udgrave, opfylde, gødske, sprøjte eller tilplante arealer. Kommunen kan dog i særlige tilfælde give dispensation til ændringer jævnfør § 65, som fx ved naturforbedrende tiltag.

Der er i afgørelsen lagt vægt på at etablering af sandfanget vil være naturforbedrende for vandløbet samt at delarealet af engen langs vandløbet er uden særlig naturmæssig interesse.

På baggrund af ovenforstående meddeles der hermed dispensation.

Dispensationen gives på følgende vilkår:

Vilkår for anlægsfase:

- Af hensyn til plante- og dyrelivet skal gravearbejdet ske i perioden mellem 1. september og 1. marts
- Sandfanget skal udformes og dimensioneres som beskrevet i ansøgningsmaterialet
- Afskrabet muldjord skal spredes i et jævnt lag på dyrket mark syd for engen
- Placering af dræn skal undersøges før opstart

Vilkår for efterfølgende drift

- Opgravet sand fra sandfanget må ikke lægges på beskyttet natur

-
- Kørsel med maskiner ved etablering af sandfang og tømning af sandfang udføres fra syd, så kørsel på engen undgås
 - Det beskyttede naturområde må ikke gødskes, sprøjtes, omlægges, kalkes m.m.

Det er din pligt at oplyse eventuelle andre, der skal udføre arbejdet, om dispensationens indhold.

Dispensationen gives i medfør af naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2, jf. § 3 stk. 2.

Der kan klages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet over afgørelsen. Se klagevejledning sidst i dette brev.

Dispensationen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Hvis vi modtager klager, vil du blive orienteret. Dispensationen kan i så fald ikke udnyttes, før klagesagen er afsluttet.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år, jævnfør naturbeskyttelseslovens § 66 stk. 2.

Ansøgning/projektbeskrivelse

Ansøger skriver om etablering af sandfang:

Opstrøms projektstrækningen, forbedres de fysiske forhold yderligere ved etablering af et sandfang i st. 10165-10185.

Vandløbet er her 2½-3 meter bredt, dybden 10-40 cm, og der er i forvejen en del sand aflejret netop her. Med etableringen af sandfanget netop her, vil vi udover at sikre, der ikke tilføres nyt sediment mod engområdet på projektstrækningen sikre, at det sand, der i forvejen er aflejret, også fjernes.

Sandfanget ønskes etableret af Frederikssund Kommune efter de dimensioner, vandløbet og mængden af sediment godtgør, -i dette tilfælde 20x5 meter, samt 1 meter dybt. Bundbredden er dermed 3 meter, idet brinkerne graves 1/1.

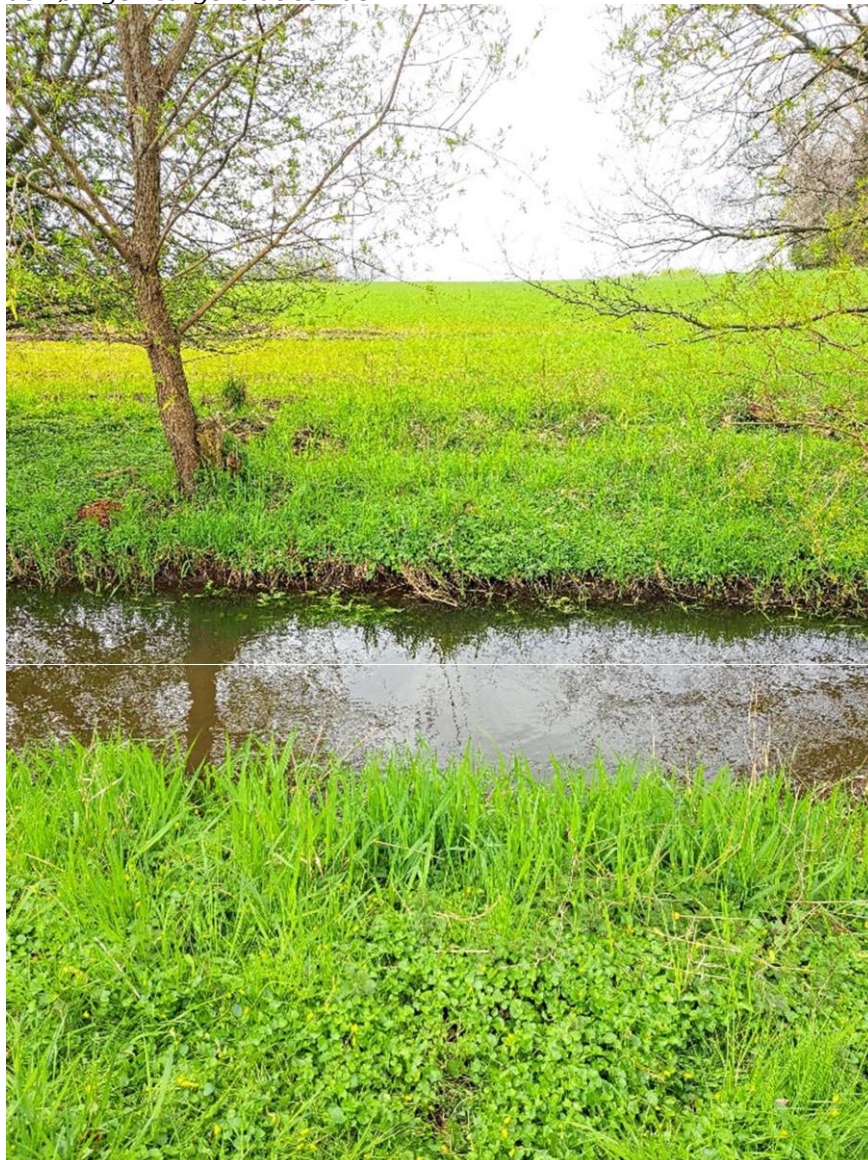
Det etableres dobbeltsidigt, og der vil i den forbindelse være behov for at fjerne en hæg og en pil på sydsiden for at kunne grave sandfanget dobbeltsidigt.

I forbindelse med etablering af sandfanget, skal der graves ca. en meter af brinken på begge sider af vandløbet for at kunne lave skråningsanlægget 1/1.

Der er, med godkendelse af dette projekt, truffet aftale med lodsejeren om, at sandfanget etableres i perioden mellem høst og efterfølgende såning, således at det kan pløjes ned med det samme, samt at det opgravede materiale til etablering af sandfanget, lægges i de lavninger, der er på marken syd for åen, udenfor de §3-beskyttede arealer.

Den fremtidige vedligeholdelse af sandfanget påhviler Frederikssund Kommune, hvor det vil være hensigtsmæssigt at lave aftaler med lodsejeren om deponering af det opgravede materiale.

Sandfanget tømmes som udgangspunkt én gang årligt i forbindelse med den øvrige vedligeholdelse i åen.

Besigtigelser

Arealet blev registreret som beskyttet natur i maj 2013 efter en besigtigelse udført af Miljøstyrelsen. På feltskema er noteret Kryb-hvene, Almindelig kvik, Lav ranunkel, Almindelig rapgræs, Eng-rottehale, Rørgræs, Glanskapslet siv, Lysesiv, Sødgræs.sp og mælkebøtte.

På baggrund af en besigtigelse den 15. juli 2024 konstaterede kommunen, at arealet nær vandløbet er domineret af Stor nælde og Rørhvene. Vegetationen består af Stor nælde, Rørhvene, Burresnerre og Almindelig Rapgræs.

Der tages slæt på arealet – her luftfoto fra 2023

Luftfoto 2023

Begrundelse

Det følger af naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 1, at der ikke må foretages ændring i tilstanden søer, moser, enge og overdrev, der hører under beskyttelsen. Kommunen kan dog i særlige tilfælde give dispensation til ændringer jævnfør § 65.

Vegetationen er domineret af græsser på den del af arealet, hvor sandfanget ønskes anlagt. Ved besigtigelse har vi kunnet konstatere, at naturværdien langs vandløbet er ringe og at en ændring af strækningen langs vandløbet på ca. 20 m² ikke vil medføre en væsentlig ændring af engens samlede naturværdi og -potentiale.

Alternativ løsning med enkeltsidet sandfang vil medføre at træerne på sydsiden af vandløbet fældes. Træerne på sydsiden er med til at beskytte vandløbet, hvilket sikrer mod voldsom grødevækst, derfor er det aftalt, at de så vidt muligt bevares. Vi vurderer i øvrigt, at et dobbeltsidet sandfang vil have optimal effekt på tilbageholdelse af sand.

Vi vurderer, at etablering af sandfang i kanten af engen ikke medfører en afgørende forrykning af tilstanden af den ferske eng, som vurderes at være uden særlig naturinteresse.

Vi vurderer, at den naturforbedrende funktion som sandfanget vil have for vandløbet fuldt ud opvejer, at der fjernes en mindre del af engen.

Vi vurderer, at sandfangets arealstørrelse er passende i forhold til vandløbets størrelse og fysiske forhold, og at sandfanget vil give den ønskede effekt på strækningen.

Området er udpeget som lavbundsareal og engarealet ligger inden for kommunens udpegnings af økologiske forbindelser. Vi vurderer, at anlæg af sandfanget ikke vil have en negativ påvirkning på dyre- og plantearters spredningsmuligheder og at det ikke vil hindre evt. fremtidige lavbundsprojekter.

Vi vurderer, at denne dispensation ikke vil skabe en uønsket præcedens for den fremtidige administration af § 3- beskyttelsen i området.

Internationale naturbeskyttelsesområder og Bilag IV-arter

Jævnfør bekendtgørelse nr. 1098 af 21.08.2023

om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, skal der foretages en vurdering af, om det ansøgte i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Der kan endvidere ikke gives tilladelse, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyre- og plantearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Græse Å har udløb i Natura 2000 område nr. 136 Roskilde Fjord og Jægerspris Nordskov, der ligger ca. 4 km fra projektet i luftlinje.

Natura 2000 området er udpeget på grundlag af naturtyper som sandbanke, bugt, strandeng, kalkoverdrev, rigkær mv. og en række fuglearter samt skæv vindelsnegl, stor vandsalamander mfl.

Frederikssund Kommune vurderer, at etablering af sandfang ikke vil påvirke Natura 2000 området væsentligt.

Frederikssund Kommune har ikke kendskab til Bilag IV arter langs vandløbsstrækningen.

Der skal ikke fældes træer med egnede levesteder for flagermus i forbindelse med projektet. Det vurderes dermed, at der ikke er risiko for beskadigelse af eventuelle yngle- og rasteområder for flagermus.

Der er registreret spidssnudet frø i nogle søer i en afstand af mellem 600-1200 meter fra sandfanget.

Det vurderes at sandfanget og driften af det ikke vil påvirke eventuelle Bilag IV arter i området. Når der årligt fjernes sand fra sandfanget vil det ske fra en placering syd for sandfanget, hvor der er dyrkede marker. Eventuelle padde i området vil hovedsageligt raste i mose- og engområderne nord og øst for området.

Vi vurderer at anlægsarbejdet ikke vil medføre beskadigelse af Bilag IV-arters yngle- eller rasteområder, da der stilles vilkår om, at man

udelukkende må køre med maskiner på de dyrkede marker syd for vandløbet.

Der er ikke konstateret egnede yngle-eller rasteområder for markfirben i området.

Vi vurderer, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt eller medføre beskadigelse/ ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Lovgivning

Dispensationen gives i medfør af Lov om naturbeskyttelse nr. 9 af 3. januar 1992, jævnfør Lovbekendtgørelse nr. 240 af 13. marts 2019

§ 3. Der må ikke foretages ændring i tilstanden af naturlige søer, hvis areal er på over 100 m².

Stk. 2. Der må ikke foretages ændringer i tilstanden af

- 1) heder,
- 2) moser og lignende,
- 3) strandenge og strandsumpe samt
- 4) ferske enge og biologiske overdrev,

når sådanne naturtyper enkeltvis, tilsammen eller i forbindelse med de søer, der er nævnt i stk. 1, er større end 2.500 m² i sammenhængende areal.

Stk. 3. Der må ikke foretages ændring i tilstanden af moser og lignende, der er mindre end 2.500 m², når de ligger i forbindelse med en sø eller et vandløb, der er omfattet af beskyttelsen i stk. 1.

§ 65 stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan i særlige tilfælde gøre undtagelse fra bestemmelserne i § 3, stk. 1-3

Dispensationen gives i medfør af naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2, jf. § 3 stk. 2.

Dispensationen vedrører alene beskyttet natur. Andre tilladelser efter anden lovgivning kan være nødvendige.

Hvis man støder på fortidsminder i forbindelse med gravearbejdet, skal arbejdets standses og fundet skal meddeles til ROMU, Frederikssund Museum, Færgelundsvej 1, 3630 Jægerspris (tlf. 46 31 81 49) jf. Museumsloven.

Museet beslutter, hvornår arbejdet kan genoptages.

Spørgsmål vedrørende sagen kan rettes til undertegnede.

Venlig hilsen

Tina Køel
Biolog

Kopi af afgørelsen er sendt til:

Den sjællandske Grusbande runehylby@gmail.com
Miljøstyrelsen mst@mst.dk
Roskilde Museum, Sct. Olsgade 15, 4000 Roskilde.
roskildemuseum@roskilde.dk
Slots- og Kulturstyrelsen, H. C. Andersens Boulevard 2, 1553 København V.
post@slks.dk
Dansk Botanisk Forening, Botanisk Museum, Gothersgade 130, 1123 København K.
nbu_sj@botaniskforening.dk
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø.
dn@dn.dk og frederikssund@dn.dk
Danmarks Ornitologiske Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V.
natur@dof.dk og frederikssund@dof.dk
Friluftsrådet, Scandiagade 13, 2450 København SV.
frederikssund@friluftsradet.dk
Dansk Sportsfiskerforbund post@sportsfiskerforbundet.dk og
lbt@sportsfiskerforbundet.dk og nordkysten@sportsfiskerforbundet.dk

Klagevejledning

Afgørelsen vil blive offentliggjort på kommunens hjemmeside
[Frederikssund.dk/faa-indflydelse](https://frederikssund.dk/faa-indflydelse)
Den 19. juli 2024.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagen skal indgives inden 16. aug. 2024

Du klager via klageportalen, som du finder via borger.dk eller virk.dk. Du logger på klageportalen med Nem-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Frederikssund Kommune via klageportalen. Du kan læse mere om klagemuligheden samt prisen for at klage på deres hjemmeside [Nævnenes Hus](https://naevnenes.hus)

I klageportalen sendes din klage automatisk først til Frederikssund Kommune. Hvis Frederikssund Kommune fastholder afgørelsen, sender Frederikssund Kommune klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af

klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen. Se betingelserne for at blive fritaget.

Klagefrist

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Søgsmål

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder efter offentliggørelsen. Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Roskilde Fjord og Jægerpris Nordskov

Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område 136 Roskilde Fjord og Jægerpris Nordskov; bestående af habitat område nr H120 Roskilde Fjord og nr. H199 Kongens Lyng, og fuglebeskyttelsesområder nr. 105 Roskilde Fjord, Kattinge Vig og Kattinge sø og nr F107 Jægerpris Nordskov. Naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget – Natura 2000-plan 2022-27

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr 120			
Natur type nr.	Naturtype	Påvirkning	Tilstand
1110	Sandbanke	-	
1140	Vadeflade	-	
1150	Lagune*	-	
1160	Bugt	-	
1210	Strandvold med enårige planter	-	
1220	Strandvold med flerårige planter	-	
1230	Kystklint/klippe	-	
1310	Enårig strandvegetation	-	
1330	Strandeng	-	
3130	Søbred med småurter	-	
3140	Kransnålalge-sø	-	

3150	Næringsrig sø	-	
3160	Brunvandet sø	-	
3260	Vandløb	-	
6120	Tørt kalksandsoverdrev*	-	
6210	Kalkoverdrev*	-	
6230	Surt overdrev*	-	
6410	Tidvis våd eng	-	
6430	Urtebræmme	-	
7140	Hængesæk	-	
7220	Kildevæld*	-	
7230	Rigkær	-	
9110	Bøg på mor	-	
9130	Bøg på muld	-	
9160	Ege-blandskov	-	
91D0	Skovbevokset tørvemose*	-	
91E0	Elle-og askeskov*	-	
Artskode	Arter		
1014	Skæv vindelsnegl	-	
1016	Sumpvindelsnegl	-	
1095	Havlampret	-	
5380	Eremit*	-	
1166	Stor vandsalamander	-	
1393	Blank seglmos	-	
1903	Mygblomst	-	
1936	Stellas Mosskorpion	-	
*Angiver at der er tale om en prioriteret naturtype/art			